

U ime Allaha, Sveopćeg dobročinitelja, Milostivog

RAZLIKE INSPIRIŠU

LOTOS - Bilten - Newsletter

No 19

Zenica 2016

Izdavač:

Udruženje L O T O S Zenica, Zaštita mentalnog zdravlja

e - mail: lotos@bih.net.ba

facebook: [lotos-zaštita mentalnog zdravlja](#)

Za izdavača: Emina Hadžihalilović

Izbor tekstova i redakcija:

prim. dr. mr. sci. Aiša Smailbegović

Predsjednica Skupštine Udruženja L o t o s

Ivana Vasić, dipl.pravnica

volonterka

Tehnička priprema i prevod na engleski jezik:

Enes Hadžihalilović

Štampa: Eurocopy Zenica

e-mail: euroccopy@yahoo.com

euroccopy@gmail.com

Bilten se publikuje jedanput godišnje

DOBRO DOŠLI

Drage prijateljice i prijatelji,

Na samom početku, zatvorite oči.....Preпустite se mašti i zamislite utočište u kojem rastete, razvijate se, sazrijevate, odrastate, volite, voljeni ste, smijete se, plaćete, pripadate, jednaki ste, poštovani, stvarate i dijelite sretne i one manje sretne trenutke.... Sada zamislite sve to uz tako jak oslonac otporan i na jake oluje...Zamislite oslonac koji Vam pruža sigurnost porodice....

Jeste li ?!

Da, to je upravo osjećaj i podrška koje želimo da naši korisnici/e, volonter/ke, saradnici/e, i svi ostali koje životni put dovede u naše Udruženje osjećaju....Stručni tim Lotosa se kroz svaku aktivnost, uključujući i terapije, trudi održati i ojačati vjeru i optimizam naših korisnika/ca....

Ova godina, kao i svaka prethodna, bila je veoma aktivna i radna za vrijedne volonterke i volontere.

Posebno nas raduju pozitivni rezultati našeg rada koji su ovu godinu učinili sretnijom i dali nam dodatnu snagu za nastavak rada,...

Zahvaljujemo se na trenucima odvojenim za čitanje našeg Biltena, uz napomenu da je ovo samo mali dijelić naših aktivnosti.

Posjetite nas i pridružite nam se, postanite nova latica na našem Lotosovom cvijetu.

Sada Vam prepuštam da listajući stranice „zavirite“ u naš cvijet Lotosa.

S poštovanjem,
Ivana Vasić, dipl.iur. – volonterka

Januar

U januaru je zatišje i sve aktivnosti se odvijaju laganijim tempom. Pišu se analize i evaluacija realiziranih projekata i pišu se novi projekti.

20. januar : Zimski pejzaž – šetnja po brdima oko Zenice

30. januar: dovršavamo Bilten za proteklu godinu i pripremamo promotivni materijal za „Lotos“

Dani idu u analiziranju i prisjećanju na manifestacije u protekloj godini. Još se prebiru utisci sa novogodišnje priredbe.

SJEĆANJE NA DECEMBARSKE DANE

Povodom novogodišnjih praznika, u Udruženju Lotos je organizovana podjela paketića za djecu. Tom prilikom je održana i mala muzička priredba .

Već dugi niz godina prijateljica Lotosa Ivana Jurišić sa članovima Udruženja "Robijaši 1988" tradicionalnu organizuju podjelu paketića za djecu iz Lotosa.

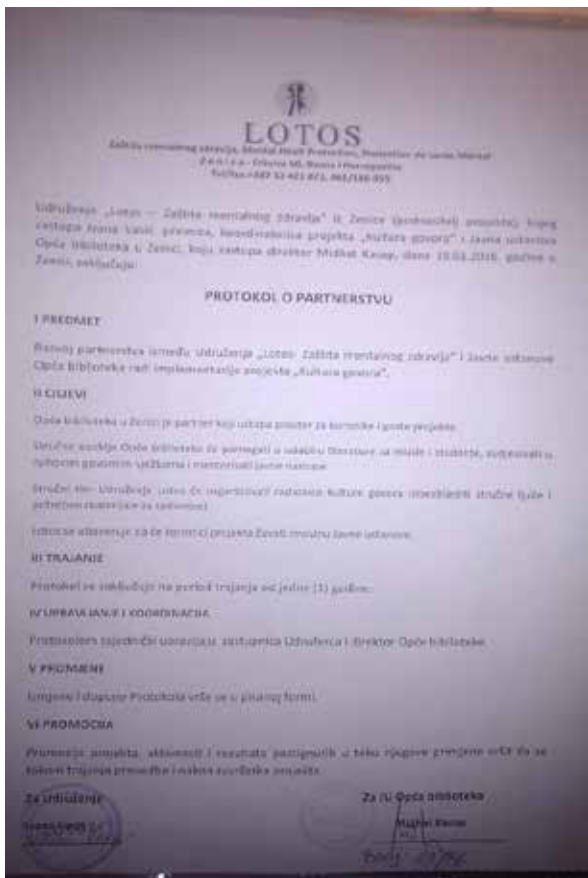

Paketiće je podijelio Djed Mraz na stadionu "Bilino polje".

Dr. Aiša lijevo a Ivana Jurišić desno sjedi

Lotos -Zaštita mentalnog zdravlja je u četvrtak, 14.01.2016. godine, organizovalo javnu diskusiju na temu „Diskriminacija sa osvrtom na diskriminaciju nacionalnih manjina“. Moderatorica je bila naša volonterka Ivana Vasić, pravnica. Ovom prilikom su predstavnice/i različitih organizacija javno diskutovali o primjerima diskriminacije sa kojima se susreću kako kroz svoj rad tako i iz licnih iskustava, a sa ciljem sto boljeg razumijevanja i zajednickog djelovanja radi zastite od diskriminacije. Osim toga, što je veoma važno, dogovoreno je zajednicko djelovanje kada je u pitanju ne samo zastita od diskriminacije nego i u drugim podrucjima zastite ljudskih prava. Ovim putem se zahvaljujemo svim ucesnicama i ucesnicima diskusije koji su svojim aktivnim ucescem doprinijeli da diskusija dovede do pozitivnih rezultata. Odbor za medjureligijsku saradnju, Centar za socijalni rad Zenica, Udruzenje Budimo prijatelji, Forum građana, OU Reaktiv, Savez Udruzenja slijepih građana Ze-do kantona, Udruženje slijepih građana Zenica,...

Dana 19.01.2016. godine volonterka Udruženja Lotos, Ivana Vasić je potpisala Protokol o saradnji sa JU Opća biblioteka u Zenici, a sa ciljem realizovanja projekta pod nazivom „Kultura govora“. Ovim putem se još jednom srdačno zahvaljujemo direktoru gđin Midhat Kasap, gđi Slavici Hrnkaš i svim uposlenicima ove ustanove.

Lotos je potpisao protokole o saradnji i sa Centrom za socijalni rad i sa upravom ZEPSa.

Našoj dragoj, čestitoj, posebnoj
smjeloj i istrajnoj saradnici
velikoni simpatizetu naše ustatore,
Želimo dug život pun
uspjeha, zdravlja i sreće
i još mnogo godina
zajedničke saradnje

Jedan mudri čovjek je rekao:
"Svaki čovjek ima svoj
Mount Everest"

Želja nam je da zajedno
ovogimo ići.

Dr. Aki Shodžihatašev
Kolektiv Ovdanisto Sindibad
20.01. 2016. g.

Predivno pismo naših prijateljica i saradnica izbdaništa Sindibad nas je
veoma razveselilo.

Februar

07. februar – Međunarodni dan života
11. februar - Svjetski dan bolesnika
13. februar – rođendan Habibice
14. februar – Valentinovo - Dan zaljubljenih
Posjete prijateljskim organizacijama

Dana 04.02.2016. godine volonterka Ivana Vasic je kao predstavnica Udruženja Lotos učestvovala na okruglom stolu na temu "Unapređenje socijalnih usluga i programa stanovanja u lokalnoj zajednici uz podršku za osobe sa invaliditetom u Ze-do kantonu". Okrugli sto je organizovan od strane Udruženje Sumero - Centar za podršku osobama sa invaliditetom u zajednici.

IGRA JE DJETETOVA „PROFESIJA“ IGRA POMAŽE DJETETU DA SE RAZVIJE KAO LIČNOST

Dragi roditelji,

Budite aktivni partner u igri

Prilikom igranja sa djecom, nastojte usvojiti i naučiti nešto o njihovom načinu gledanja, razmišljanja, osjećanja – poistovjećivanje sa djetetom samo Vam pomaže da ga bolje razumijete i da mu se pridružite.

Sjednite na pod – šta vidite iz perspektive u kojoj se vaše dijete stalno nalazi? Zamislite kako biste se osjećali da Vam neko, duplo viši od Vas stalno govori šta da radite?

Možete li zamisliti kako se osjeća dijete kojem se stalno govori: šta da obuče, čime da se igra, šta da jede i slično? Poslušno dijete nije najbolje dijete, a pretjerana briga nije najbolji način da se izrazi ljubav, ako želite samostalno i sigurno dijete – dajte mu izbor.

Dijete može mnogo saznati i više nego što pretpostavljamo, ali samo ako mu se stvari objasne s mjerom i na način na koji ono može da razumije.

Često se pitate da li neka aktivnost odgovara uzrastu Vašeg djeteta? Jedini način da to saznate jeste da probate, ako je igra dosadna dijete će brzo izgubiti pažnju, a ako je preteška dijete će početi da se „ljuti“.

Slijedite interesovanje djeteta – tako nikada nećete pogriješiti!

Niste loš roditelj ako ne znate odgovor na svako pitanje. Ako i znate, ne odgovarajte odmah – radije zajednički nađite rješenje ili odgovor!

Lotosovi volonteri i volonterke su zajedničkim druženjem u veseloj atmosferi obilježili Valentinovo.

Lotos organizuje i Kreativne radionice sa volonterkom Ivanom Vasić. Kreativne aktivnosti kod djece i mladih doprinose razvoju mašte i produktivnosti, a učešće u grupnim radionicama jača i razvija timski duh, poštivanje različitosti, samopouzdanje, samopoštovanje i razvoju socijalnih vještina, te sklapanju prijateljstava među učenicama i učenicima. U Lotos dolaze mladi i odrasli sa različitim dijagnozama iz oblasti bolesti centralnog nervnog sistema i duševnih bolesti (npr. Rasmussen hronični encefalitis), zbog čega naš stručni tim, osim rada sa djecom, pruža podršku i roditeljima.

PROMOCIJA KNJIGE

L
E
P
T
I
R

Očekujemo vas!

ČITAONICA OPĆE BIBLIOTEKE U ZENICI
SRJEDA, 17. FEBRUAR 2015. U 18,00 SATI

Učestvuju: Emina Hadžihalilović, Aisha Hadžihalilović, Boško Kukolj, Ivana Vasić, Nisveta Kozlić, Vahid Tirić

Ujedinjenost - „Zrno po zrno pogača“

Sve je lakše prebroditi kada imamo podršku okoline, a ista naročito dobija na snazi kada dolazi od osoba koje su vodile ili vode istu ili sličnu bitku kao što je naša. Jedna od osnovnih ideja vodilja bila je upravo i vizija da zajedničkim snagama doprinesemo promjenama i ukažemo na prepreke kojih je nažalost mnogo. Djeci i mladima bez gornjih ekstremiteta, kao i njihovim roditeljima dodatnu snagu i motivaciju dali su pozitivni primjeri uspješnih mladih i odraslih osoba bez gornjih ekstremiteta, koji su uprkos brojnim preprekama ostvarili i ostvaruju veoma kvalitetan život pronalazeći svoju misiju.

Nadamo se da ćemo na ovaj način dati naš mali doprinos ujedinjenju u djelovanju, jačanju i povratku vjere u život sa jednakim mogućnostima.

Poštovana dr Aiša,

sa zadovoljstvom sam pročitala monografiju LEPTIR.

Po mom skromnom mišljenju ovo je prva studija koja govori o djeci koja su rođena bez gornjih ekstremiteta. Ova podgrupa u kategoriji djece oboljele od cerebralne paralize sigurno spadaju među najteže za rad, sa aspekta rehabilitacije i pripremanja za samostalan život i rad.

Kvalitet ove studije se ogleda u pristupu samoj djeci, od otkrivanja pa do rada sa roditeljima, na njihovoj rehabilitaciji za prihvatanje tako teškog djeteta i osposobljavanja roditelja za rad i život sa djetetom.

Zanimljivo je kako su dr Aiša i njeni stručni saradnici pratili i pružali podršku ovoj djeci kroz njihovo odrastanje, od predškolskog, osnovnoškolskog i srednjeg obrazovanja i uključivanja u radne aktivnosti. Sa koliko entuzijazma, ljubavi i privrženosti svakom djetetu i njegovim roditeljima se osluškiju njihove potrebe i daje se bezrezervna podrška i po potrebi uključuju u adekvatan tretman.

Posebno je fascinatno uključivanje duhovne dimenzije u rad sa ovom kategorijom djece . Duhovna komponenta ima nezamjenljiv pristup kako u duhovnom tako i u humanističkom smislu. Jer su oni bliski svakoj porodici.

Ovu monografiju toplo preporučujem studentima Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta, edukatorima rehabilitatorima, učiteljima i svim stručnjacima koji rade sa djecom koja imaju posebne potrebe.

Kao žena koja je svoj cijeli radni vijek provela u radu sa djecom koja imaju posebne potrebe i njihovim roditeljima, zahvaljujem se dr Aiši i njenom stručnom timu što su imali snage, da sve ono što su radili uspjeli da stave na papir i ponude kao stručnu literaturu, kolegama kojima će dobro doći u njihovom radu.

Sarajevo, 26. 09. 2015.

mr. sci Vasilija Veljković

defektolog

Mart

- 01. mart Dan suvereniteta Bosne i Hercegovine
- 08. mart Dan žena
- 14. mart Međunarodni dan rijeka
- 20. mart Dan Zenice
- 21. mart Prvi dan proljeća – odlazak u prirodu
- 21. mart Međunarodni dan borbe protiv rasizma
- 22. mart Svjetski dan voda
- 27. mart Dan teatra

U Martu 2016.godine Selma Hadžihalilović, aktivistkinja LOTOS-a je od Centra za socijalnu pravdu Univerziteta Oklahoma Norman dobila Nagradu za socijalnu pravdu Snow Clyde.

Ustanovljen 2009 godine, Centar za socijalnu pravdu je inicijativa Odjela za ženske i rodne studije Univerziteta Oklahoma Norman. Osnovni zadatak Centra je da radi na promociji rodne pravde, jednakosti, toleranciji i ljudskim pravima kroz Lokalni i globalni angažman.

Dr. Snow Clyde (1928 – 2014) je svjetskoj javnosti bio poznat kao jedan od vodećih autoriteta u forenzičkoj antropologiji, čiji su radovi na iskopavanjima masovnih grobnica i potvrđivanju identiteta žrtava ali i počinitelja zločina položili temelj za savremenu forenzičku praksu. Radio je na utvrđivanju identiteta John F. Kennedy-a, žrtava Oklahoma City bombing, i utvrđivanju identiteta skeletnih ostataka dr. Josefa Mengele. Radio je sa forenzičkim timovima diljem svijeta, uključujući i Gvatemalu i zemlje bivše Jugoslavije. Dr. Snow je za života bio aktivista za socijalnu pravdu i promociju i zaštitu ljudskih prava.

Nagradu za socijalnu pravdu dr. Snow Clyde Selma Hadžihalilović je dobila za svoj životni angažman i posvećenost socijalnoj pravdi, promociji i zaštiti ženskih i ljudskih prava, i radu na unapređenju kvalitete života društveno marginaliziranih grupa. Tokom svoje posjete Normanu, Selma je imala priliku da se susretne sa studentkinjama i studentima Oklahoma Univerziteta, posjeti sigurne ženske kuće, upozna se sa istorijom i kulturom ali i nasiljem kojeg su Indijanci preživjeli u prošlosti, te da upozna i razvije saradnju sa nevjerovatnim aktivistkinjama za prava žena, prava osoba sa invaliditetom, LGBT* saveznica/ka i drugim.

Postolje nagrade je izrađeno od plemenitog drveta a na njemu je šešir simbol Profesora dr. Snow Clyda i pločica sa natpisom.

Svim našim saradnicama i prijateljicama Lotos želi sretan 8. mart

UDRUŽENJE ZA PROMOCIJU
INTEGRACIJE DJECE I ODRASLIH
OSOBA SA INVALIDITETOM U
DRUŠTVENOJ ZAJEDNICI- ZENICA
udruzenjebudimoprijatelji@gmail.com
tel: 062 363 405

ZAHVALNICA

za doprinos radu i djelovanju udruženja

dr. Aiša Hadžihalilović

Zenica ,19.03.2016.

Predsjednik Udruženja

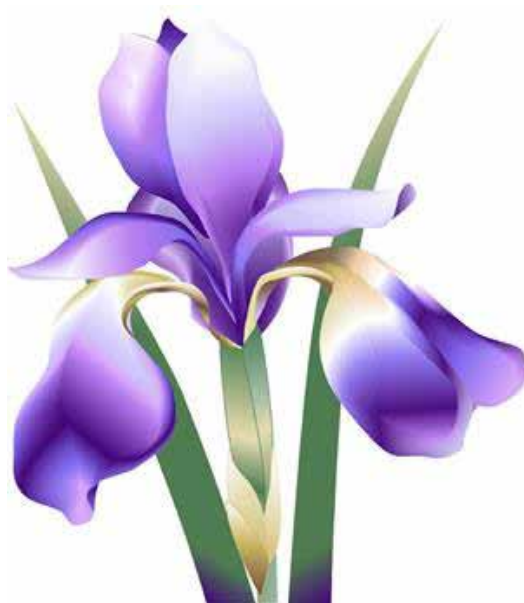
Udruženje „Budimo Prijatelji“ iz Zenice obilježilo je Svjetski dan Down Syndroma. Tom prilikom je, u ime Udruženja, uručena zahvalnica našoj predsjednici prim.dr.spec.mr.sci Aiši Smailbegović Hadžihalilović.

April

- 02. april Dan autizma
- 03. 07. April Svjetski dan zdravlja
- 08. april Svjetski dan Roma

Drama Autizma

Authos – SAM

Zašto uopće učestvujemo na susretu „Sistem preveniranja socijalnog isključivanja mladih“?

Osim pozitivne razmjene iskustava i susreta sa kolegama iz drugih struka koji uvijek djeluju inspirativno, edukativno i podsticajno, da se ne zaglibimo u rutinu slijedili bi i misao Ljubenovića J.M. koji piše u svojoj studiji:

„Svrha ovog članka je upravo u tome da podsjeti ne samo na to da o „čistim„ tradicionalnim naučnim paradigmatama danas nema govora (pozitivizam, empirizam instrumentalizam i dr.) u proučavanju fenomena ometenosti, nego i da ukaže na jedan od mogućih pogleda na ono što se još uvijek naziva „ometenošću“ i to izvan medicinskog modela.

Dok se u svijetu odavno tim problemom ravnopravno bave sociolozi, antropolozi, pravnici, arhitektae, ekonomisti, filozofi, umjetnici, književni kritičari, feministkinje bez krutih i strogih disciplinarnih međa, kod nas i dalje traje neprincipijelna borba za legitimitet i nadležnost u kojoj psihijatrija, klinička psihologija i defektologija nastoje da autoritarno nastupaju sa (hegemonitičke) pozicije medicinskog modela kao dominantnog u proučavanju ometenosti, nego i da ukaže na jedan od mogućih pogleda na ono što se još uvijek naziva ometenošću“.

Ljubenović naglašava iskustva i znanja o ometenosti koja su stigla iz vanevropskih zajednica i koja nam pokazuju da su plemenske zajednice mnogih, skoro nepoznatih naroda, daleko složenije, sadržajnije i razvijenije nego što su evropski misionari smatrali, ali i da postoji potpuno drugačiji način opojmljivanja čovjeka i njegovog svijeta, od zapadnog za koji na drzak način i dalje vjerujemo da je jedini ispravan. On dalje kaže da se fenomen ometenosti može posmatrati i kao alternativna i preobražavajuća filozofija u odnosu na preovlađujući diskurs i društvenu, kulturnu i institucionalnu praksu.

Možda upravo na tim temeljima, da bi se ljudi „uljudili“ i pokreće se novi društveni tok, tok inkluzije.

Drama Autizma

Je drama svih teških i hroničnih bolesti u nekoj porodici jer iscrpljuje fizički, emocionalno, finansijski članove porodične zajednice. Često dovodi do njenog raspada, a vrlo često do socijalne izolacije svih članova te porodične zajednice. (npr. niko ne voli da im takve osobe dolaze u goste, u obdaništu ne vole da im ta djeca budu uključena u grupe jer roditelji zdrave djece odvođe svoju djecu u druga obdaništa. U školama drugi roditelji nerado prihvataju činenicu da je u razredu njihovog mezimca jedno „nenormalno“ dijete. Oni te svoje stavove prenose verbalno i neverbalno na roditelje ometenog djeteta, što njih još više frustrira.

Drugi april je proglašen Svjetskim danom autizma, a za simbol ove bolesti je odabran cvijet iris koji je kod nas poznatiji kao perunika.

Smatra se da u BiH ima oko 4000 do 22.000 osoba sa ovim oboljenjem (jedan na 2.500). Može se pretpostaviti da ovih osoba ima i više, jer je dijagnoza katkada vrlo teška.

Obzirom na te činjenice socijalni faktor postaje još važniji. Socijalno prihvatanje ili izolacija osoba sa autizmom nije samo prihvatanje/izolacija te osobe nego čitavih porodica, svih članova, očeva, majki, braće, sestara, bliskih osoba.

2010. godine naš autorski tim Smailbegović A, Hadžihalilović E. I Lepara E. Su radile studiju „Drama autizma“. Ovu studiju su posvetile „Dragom prijatelju i iskrenom saradniku Nihadu Suljičiću – in memoriam“.

1. Aprila je udruženje Lotos preselilo u nove prostorije u blizini Gradskog muzeja.

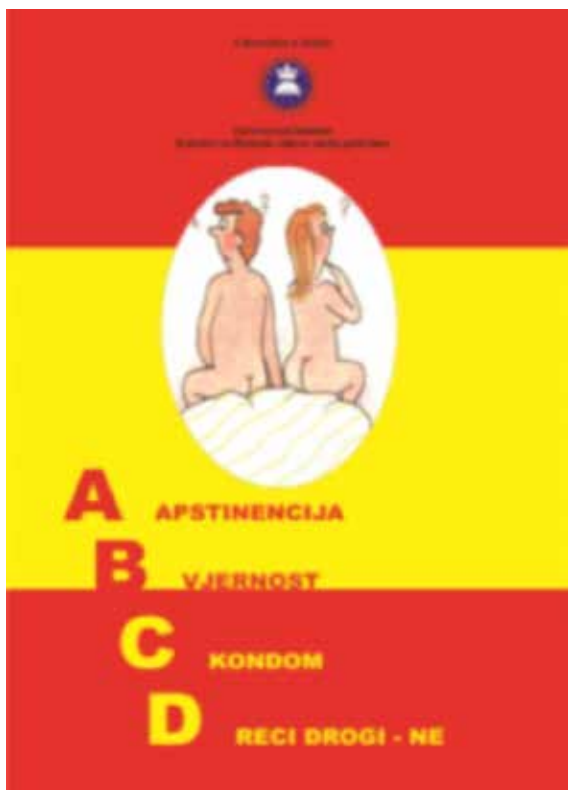

Maj

07. maj Dan džamija

15. maj Dan porodice

17. maj međunarodni dan borbe protiv homofobije i transfobije

2010. Lotos je izdao univerzitetski priručnik „Uvod u podučavanje i proučavanje humanih odnosa među polovima“. Svi zainteresirani za pitanja iz oblasti psihologije polova mogu naći odgovore iznesene na jednostavan i dostupan način u ovoj publikaciji.

Moja porodica, to sam ja.

Ja živim u sretnoj porodici.
Porodicu mi čine: tata, mama,
mlađa sestra i ja. Ujtro svi imamo
meku ovčicu, van kuće, tata i mama
idu na posao, sestra u vrtić, a ja u
školu. Svi smo na okupu tek poslije
podne. Kućamo zajedno, zatim
pričamo šta nam se dogodilo taj dan.
Ponedjeljkom moja porodica
ide na izlet, uvijek se dobro
zabavljamo.

Tata.

Mama.

Ja.

Mlađa
sestra.

Juni

- 31. juni UN-ov Dan nevinih žrtava djece – žrtava agresije
- 05. juni Dan čovjekove okoline
- 20. juni Izlet na „Branu II“ – Likovna radionica u prirodi
- 20. juni svjetski Dan izbjeglica
- 26. juni međunarodni dan borbe protiv zloupotrebe droge i nezakonite trgovine ljudima
- 26. juni dan povelje UN

P.P.U. SINDIBAD
ZENICA

DODJELJUJE
ZAHVALNICU

dr. Ajši Hadžihalilović

Zahvaljujemo na Vašoj velikodušnosti
i doprinosu sa iskrenom željom
da Allah dž.š. nagradi Vaš iskreni
trud i u ime Njega učinjeno djelo.

Zenica, juni 2016 god.

01.06.2016. godine

Povodom **70.** rođendana, više decenija
druženja i dobronamjernih savjeta,
svi iskreni prijatelji dodjeljuju

ZAHVALNICU

**Aiši Smailbegović-Hadžihalilović,
prim.dr.mr.sc.**

**Što ste svojom dobrotom, znanjem i
iskustvom doprinijeli da postanemo
bolji ljudi**

Zenica, 04.06.2016. godine

Udruženje za podršku i
kreativni razvoj djece i mladih
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Univerziteta u Tuzli

VII MEĐUNARODNA NAUČNO-STRUČNA KONFERENCIJA

UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA DJECE I MLADIH

24. - 26. 06. 2016.
Tuzla, Bosna i Hercegovina

PROGRAM RADA

Naši volonteri na Konferenciji u Tuzli su učestvovali sa četiri zapažena referata:

1. Hadžihalilović – Muračević E. I sar. Djeca bez gornjih ekstremiteta u Bosni i Hercegovini.
2. Jašić M. – Individualizacija u nastavi: iz prakse za praksu
3. Smailbegović A. I Hadžihalilović E. – Faktor vremena u dijagnostici Tourettovog sindroma
4. Vasić I., Hadžihalilović E. – pravna zaštita osoba sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini.

Volonterka Ivana Vasić ispred postera – „Pravna zaštita osoba sa invaliditetom u BiH“

dijalog za budućnost

Ujedinjene
nacije

Predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine gosp. Bakir Izetbegović
predaje nagradu dr. Aiši Hadžihalilović

UKRATKO O PROJEKTU

Na osnovu zajedničke inicijative Predsjedništva Bosne i Hercegovine i generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, kao i prepoznate potrebe za stvaranjem prostora za dijalog i promociju suživota u BiH, Tim UN-a u BiH, pod vodstvom rezidentnog koordinatora UN-a, u julu 2014. godine počeo je implementaciju projekta „Dijalog za budućnost“, koji ima za cilj stvaranje prostora za dijalog koji će omogućiti proces izgradnje mira u cijeloj zemlji, promovirati suživot i međukulturalno razumijevanje putem obrazovanja i kulture, s naglaskom na mlade.

KLJUČNE OBLASTI DJELOVANJA

- **MLADI**
povećati učešće, svijest i uticaj mladih u dijalogu o politikama vezanim za pitanje koja utiču na program razvoja i reforme u BiH
- **KULTURA**
osigurati da građani i zajednice putem kulture ostvaruju zajedničke ciljeve u pogledu izgradnje mira
- **OBRAZOVANJE**
osigurati da obrazovanje podržava veću društvenu koheziju

GLAVNE AKTIVNOSTI

Projekt se zasniva na implementaciji sljedećih aktivnosti:

- **Platforma dijaloga za BiH**
mehanizam koji će povezati donositelje odluka na višim nivoima, civilno društvo i građane (s naglaskom na mlade)
- **Program grantova**
putem kojeg će se finansirati lokalne inicijative koje promovišu suživot i međukulturalno razumijevanje
- **Komunikacija i rad na terenu**
kako bi se unaprijedila percepcija jamstva o miru, pomirenju i međukulturalnom razumijevanju, te promovirali najbolji primjeri

KORISNICI PROJEKTA

Projekt će raditi direktno sa građanima, liderima i „samopoznatima“ interkulturalnog dijaloga iz različitih sfera društva, sa posebnim naglaskom na mlade. Korisnici će biti mladi, roditelji, nastavnici, učenici, osobe aktivne u oblasti kulture i umjetnosti, civilno društvo, religijske i poslovni lideri, marginalizovane skupine i zajednice i građani uspio, sa akcentom na uključivanje mladih žena i djevojaka iz manje razvijenih i zanemarenih područja zemlje.

Stoga je 15% budžeta u programu grantova rezervirano za udružbeja žene i ranjive skupine, a također je predviđeno učešće **najmanje 15% žena** i članova ranjivih skupina u Platformi dijaloga.

Za program grantova mogu se prijaviti:

- Organizacije civilnog društva registrovane u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Bjeljskoj Jugoslovenskoj Republici Makedoniji, Kosovo¹, Crnoj Gori, Srbiji i Sloveniji
- Neformalne grupe i pojedinci

Prihvatit će imati projekti iz sljedećih oblasti:

- Formalno i neformalno obrazovanje
- Međukulturalno razumijevanje i povezivanje
- Identitet mladih i inovacije

1) Osim sa nazivom te države uplatiti stupit će u obitaviti i rezolucijom 1244/1999 UNSC, a u milijunima Međunarodnog sudu povode o proglašenju nezavisnosti Kosova

Dodatne informacije možete potražiti na našoj web stranici www.un.ba

3rd Dialogue Platform Conference

June 27, 2016, Parliamentary Assembly of BiH, Sarajevo

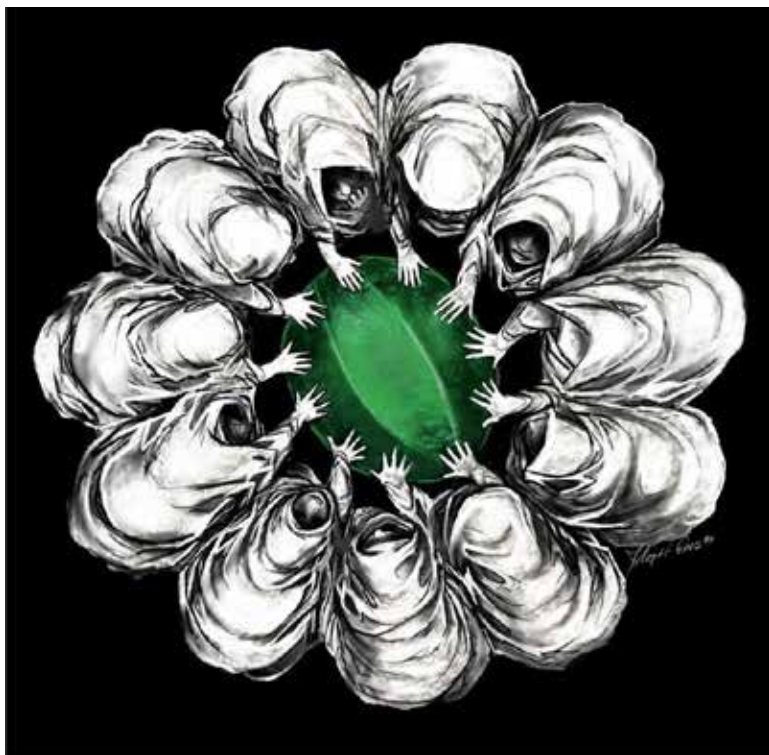

Laureati ovogodišnje konferencije sa članovima Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

JULI

11. juli – Svjetski dan civilnih žrtava rata

11. juli – Dan genocida u Srebrenici

Cvijet „Sjećanje“

Dvadesetosmogodišnji Enes Klopićapsolvent na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu, napravio je crtež na osnovu svog viđenja "Cvijeta Srebrenice".

Mirjana Puđa

Ivana Vasić

Naše volonterke Mirjana Puđa i Ivana Vasić razvijaju projekat „Pleti i prijateljstvo ispleti“.

Mladi su pisali pisma i čestitke za prijateljstvo.

August

01. august Međunarodni dan prijateljstva

12. august Međunarodni dan mladih

29. august Dan povelje Kulina Bana

29. august Dan Ze-do kantona

Djeca bez gornjih ekstremiteta u Bosni i Hercegovini

Children without upper extremities in Bosnia and Herzegovina

Emina Hadžihalilović Muračević, Aiša Smailbegović, Melisa Begagić
Omerašević, Nisveta Kozlić

Udruženje za zaštitu mentalnog zdravlja LOTOS Zenica, PPU Sindibad, Zenica

Apstrakt:

Rad je posvećen istraživanju djece bez gornjih ekstremiteta u Zeničko-dobojskom kantonu, sa ciljem da se sazna koliki je broj ovakve djece i mladih u Bosni i Hercegovini. U radu je observirano šest osoba i posmatrano njihovo psiho-socijalno polje, tj. kvalitet života. Grupa ispitanika obuhvata dvoje djece sa kongenitalnim nedostatkom gornjih ekstremiteta i djelomičnim anomalijama donjih ekstremiteta, i četvero mladih koji su civilne žrtve rata. Među njima su dva mladića bez obadvije ruke i jedne noge, a jedan je kao žrtva kasetne bombe izgubio i oko. Posmatranje mladih i njihovih porodica je realizirano u aprilu i maju 2015 godine. Jedan od zadataka bio je dati prilog razvojnoj psihologiji pokazati kako djeca koja su rođena bez gornjih ekstremiteta upoznaju sebe, svoje tijelo i okolinu, te predstaviti kvalitetu njihovog psiho-socijalnog funkcioniranja u lokalnoj zajednici.

Ključne riječi: Život bez gornjih ekstremiteta, inkluzija, ratna trauma mladih i psihoterapija roditelja

Uvod:

Amputacije u dječijem uzrastu mogu se svrstati u dvije osnovne kategorije, urođene i stečene. Oštećenja su najčešće genetska, prenatalne, natalne i postnatalne komplikacije itd. U novijoj literaturi se govori o anomalijama uterusa i oligohidroamnionu kao uzroku skeletnih malformacija.

Amputacije mogu nastati u igri, od udara električne struje, saobraćajnim nesrećama ili su posljedica, gelera od granate, kasetnih bombi, kao i pokretanja različitih mašina najčešće u poljoprivredi kod nekontrolisane igre djece. Požar je također uzrok oštećenja gornjih ekstremiteta kod našeg dječaka Kristijana.

Bilo kongenitalna ili stečena amputacija ekstremiteta rezultira fizičkom invalidnošću djeteta a istraživanja ovog problema u našoj sredini nisu nam poznata.

Tjelesno, invalidno dijete je ono dijete u kojega tjelesna invalidnost sadrži oštećenja, deformacije, funkcionalne ili motorične smetnje zbog kojih su potrebni zaštita i osposobljavanje za život i rad pod primjerenim uvjetima. Uzroci tog stanja mogu biti oštećenja lokomotornog aparata, oštećenja središnjeg nervnog sistema, oštećenja perifernog nervnog sistema i oštećenja nastala kao posljedica hroničnih bolesti drugih sistema.

Za nas je važno da djeca sa navedenim oštećenjima treba da se odgajaju, obrazuju i osposobljavaju u tzv. redovnoj školi.

Formulacija slučaja

Zahtijeva iscrpnu kliničku anamnezu i psihomotorni pregled, koji će odrediti najpovoljniji pristup psihomotornom liječenju. Kod pregleda, pažnja se usmjerava na ovih 10 tačaka (Nikolić S., 1993) pogled, respiracija, imitacija, tonus, geste, lateralnost, pomicanje, mimika i njena prezentacija, igra i emocije što ih dijete izaziva kod terapeuta.

Naš najmlađi dječak, došao je u Lotos sa 4 godine života. Počeli smo intenzivne vježbe fine motorike, prstiju lijeve noge, a i druge vježbe cijelog tijela kao i jačanje njegove ličnosti i psihološko osnaživanje porodice.

Dječak Ismail je naučio da predmete uzima uz pomoć ramena i brade. Na slici 1. Je u igri sa djevojčicom koja ga jako voli. Zajedno prave garažu.

Jedno teoretsko pitanje (R.Šekspir, 1979) glasi: Zašto izučavamo psihofizičke nedostatke?

- Potreba da saznamo kakve su posljedice različitih vrsta nedostataka na ličnost: kako oni djeluju na mentalni razvoj, napredovanje u školi, razvoj ličnosti, socijalno ponašanje, emocionalno ponašanje, prilagođavanje na rad, ispunjavanje zahtijeva koje život u zajednici postavlja pred svaku odraslu osobu.
- Potreba da saznamo kako osoba urednog razvoja reaguje na ličnost ometenu u psihofizičkom razvoju, te šta određuje pozitivne a šta negativne stavove.

Do dolaska u Lotos naš dječak i roditelji su bili dosta socijalno izolovani a kada je dječak postao svjestan svog nedostatka tražio je objašnjenje zašto nema ruke i tražio da mu mama ili sestra daju svoje ruke.

Pošto je dječak normalne inteligencije, (imao je i smetnje govora, pružen je logopedski tretman) pokušano je da se uključi i u predškolsko obrazovanje. Na naše iznenađenje počeli smo otkrivati da u tom segmentu i radu postoje otpori i tek 4 a predškolska ustanova kojoj smo se obratili prihvatila je dječaka. Njihov stav je bio da se radi o stručnom izazovu a i činjenju dobrog djela. Obdanište koje je primilo dječaka je privatna predškolska ustanova „Sindibad“ u Zenici.

Ismail u obdaništu „Sindibad“

U toku rada sa dječakom i traženja predškolske ustanove koja će ga primiti proučili smo obilnu stručnu literaturu i informacije o osobama sa sličnim tegobama i našli autobiografije Nika Nikolausa Vujučića rođenog i bez gornjih i donjih ekstremiteta, te profesora na univerzitetu u Mičigenu, rođenog bez svih ekstremiteta, saznali smo da je u Kaknju umro prije 2 god, sudija koji je u igri kao dječak ostao bez obadvije ruke. Takođe imamo informaciju da u Mostaru radi profesor srednjoškolskog centra, osoba bez gornjih ekstremiteta.

U Evropi, sa centrom u Švicarskoj postoji udruženje umjetnika koje uključuje oko 800 osoba koji crtaju nogama ili ustima.

Autor ove slike je Soon Yi Oh, slikar nogama. Slika nam je došla iz njemačke organizacije Mund und Fussmalende Kunstler Verlag. U prevodu se može reći da je to udruženje za umjetnike, slikare koji koriste usta i stopala

Ismailovoj majci smo postavili pitanja kako se osjećala i razmišljala u trudnoći i poslije porođaja i evo kako je ispunila Krug emocija:

Član pomenutog međunarodnog Udruženja je naš Vahid. Ovdje je njegova slika rađena prstima stopala obadvije noge.

Vahid Tirić – pejzaž Sličnu sliku, djelo Vahida Tirića, Lotos je poklonio gospodinu *Valentinu Incku*, na sajmu ZEPS 2013. godine.

Vahid je nastradao u toku rata igrajući se na trafo-stanci. Amputirane su mu obje ruke u Zeničkoj bolnici. Izvjesno vrijeme je proveo u Njemačkoj gdje su mu pripremljene prve proteze i gdje je išao u školu. Poslije Njemačke je došao u Tuzlu i završio srednju Rudarsko geološku školu.

On je nezaposlen, ali je društveno aktivan, predsjednik je Udruge invalida iz Viteza, slika nogama i prodaje slike. Ima izuzetnu potporu svoje porodice. Majka pati od šećerne bolesti i visokog pritiska što shvaćamo kao somatske reakcije na stres. Vahid je istinski vjernik, i vjerovanje mu omogućava nošenje sa stresom. Veoma je duhovit i rado sarađuje i sa medijima i sa ostalim zainteresiranim licima. Danas, naše je uvjerenje da Vahid može biti i stručni konsultant u svim situacijama kada imamo susret sa osobama bez gornjih ekstremiteta. Sa Vahidom smo u prijateljstvu sve ove godine, od njegovog ranjavanja 1993. godine

*Mirsad Zukan u stacionaru 1994. godine
Photo: Jane Green Schaller. M.D. pedijatrica iz USA*

Mnogo manje sreće, jer živi u razorenoj porodici ima naš mladić koje je bez obje ruke i jedne noge koji su bili ugljenisani uslijed dejstva električne struje. Rehabilitaciju je provodio u bolnici Zenica, u Njemačkoj i u Tuzli gdje je pohađao ekonomsku školu ali je nije završio.

Kao dječak dok je bio na rehabilitaciji na fizijatriji zeničke bolnice, smješten sa odraslim ranjenicima, tražio je da mu roditelji svakog mjeseca, kupuju novi par cipela. Danas sanja o

novim američkim protezama, služi se računarom, tj. internetom, za Nika Vujučića kaže da je sretan jer ima lijepu ženu, spoljni svijet promatra iz svoje sobe i televizije.

Psiholozi (Čehić E.) zaključuju da Rudarsko geološka struka obrazuje profil III stepena složenosti i da kandidati trebaju ispunjavati određene fizičke i čulne zahtjeve, sklonosti i interesovanja, mentalne zahtjeve i osobine ličnosti-hrabrost, emocionalnu stabilnost, spretnost, inicijativnost, da kandidati trebaju imati i osobine kao društvenost, savjesnost, odgovornost i tačnost.

Djevojčica Ramela je
Ove godine kandidat za polazak u školu. Rođena je bez obje ruke i sa deformitetom desne noge.
 Neće da nosi protezu za desnu nogu.

Ramela je vrlo društvena.
Tokom igre Ismail joj je postavio pitanje: „Kako ti piškiš?!” Poslije posjete porodici Meškeljević poslali smo informacije o Rameli direktoru JU OŠ "Begov Han" i dopis Službi za društvene djelatnosti Općine Žepče

U toku našeg observiranja mladih bez gornjih ekstremita uradili smo intervju sa roditeljima, ispitali roditeljski stres uz pismeni pristanak roditelja.

Ivana Vasić i gospodin Miralem Malkić.
 Sin gospodina Miralema Kenan je ostao bez obje ruke i jedne noge. Išao je u redovnu školu naizmjenično u Americi i u Maglaju. Bio je najbolji đak u razredu. Kenan koristi proteze. Ima djevojku Veroniku i priprema doktorat iz informatike. Dječak je izgubio ruke i nogu kada je granata upala u njihov stan te je zato Kenan civilna žrtva rata.

U isti tren kada je stradao Kenan, strada je i njegova majka. Gospođa Aida je bila trudna i geler granate je nju pogodio u maternicu tako da je stradalo

dijete koje je nosila. Ona je ostala živa i danas je aktivna volonterka u radu sa djecom sa tjelesnim-invaliditetom.

U septembru 2000. godine osmogodišnji dječak Alaudin našao je igrajući se na livadi komad nepoznate naprave, uzeo je taj komad u ruku, a nađeni nepoznati predmet je eksplodirao i dječaku raznio obje podlaktice i uništio oko. Nađeni predmet je bio iz kasetne bombe koje su bacane iz aviona i rasprskavale se u stotinu ubojitih komadića.

Alaudin je hirurški saniran u Zeničkoj bolnici. Vratio se u svoj razred. Dječak je primljen u razrednu zajednicu bez ikakvih problema. On je imao sreću da mu učiteljica bude gospođa Jadranka Huseinbašić, koja je njegovala izuzetno pozitivnu klimu u razredu tako se nikada nije osjećao drukčiji i nikada mu neko nije rekao lošu riječ.

Alaudin je do sada 10 puta mijenjao proteze ruku i oko šest puta proteze za oko. Kako je dječak rastao, tako su se morale i proteze mijenjati.

Alaudin je završio srednju šumarsku školu, nezaposlen je. Živi u harmoničnoj porodici sa roditeljima, vozi automobil svojim patrljcima.

U srednjem redu Alaudin stoji treći s lijeva Slika je uspomena na njegovu učiteljicu i drugove u razredu.

POGOVOR:

Problemu proučavanja djece i mladih bez gornjih ekstremiteta može se pristupiti:

- sa aspekta razvojnog psihologa
- sa aspekta socijalnog psihologa
- sa aspekta socijalnog pedijatra
- sa aspekta pisca memoara
- sa aspekta istraživačkog novinarstva

Cilj ovog istraživanja i našeg druženja bio je da se utvrdi:

- broj djece bez gornjih ekstremiteta u Ze-do kantonu
- kvalitet njihovog života u Ze-do kantonu i u Bosni i Hercegovini
- da ovaj tekst bude i priručnik za učenje, odnosno motivacioni materijal za dalje istraživanje teorije i prakse u raznim humanističkim i tehničkim disciplinama
- da ovaj tekst posluži kao prvi korak u biblioterapiji

<i>Urođene anomalije - amputacije</i>	
<i>Pol</i>	<i>Dob</i>
M	4,5 godina
F	7 godina

<i>Amputacije - posljedica igre (sa električnom strujom)</i>		
<i>Pol</i>	<i>Dob</i>	<i>Zanimanje</i>
M	34 godina	Slikar nogama
M	33 godina	Bez zanimanja

<i>Amputacije - posljedica granate i zvončića (ubojita sredstva)</i>		
<i>Pol</i>	<i>Dob</i>	<i>Zanimanje</i>
M	33 godina	Informatičar
M	32 godina	Bez zanimanja

<i>Amputacije - posljedica požara (igra sa vatrom)</i>		
<i>Pol</i>	<i>Dob</i>	<i>Zanimanje</i>
M	28 godina	Radnik na farmi kokoši

O nađenim rezultatima se može mnogo pisati a nedostatak prostora i vremena nas ograničava. Zainteresovani čitaoci i slušaoci mogu sav materijal na ovu temu naći u monografiji „Leptir“ koju je izdalo Udruženje „Lotos“ iz Zenice 2015. Tim koji je realizirao ovo istraživanje i izdavanje monografije je na slici i srdačno pozdravlja sve učesnike ove naučne konferencije.

Autori monografije – sjede dr. Aiša Smailbegović-Hadžihalilović i dr. Boško Kukolj. Stoje s lijeva na desno: Vasić Ivana, Kozlić Nisveta i Hadžihalilović - Muračević Emina

Apendix

Kako je ovo saopštenje prilog borbi protiv rata, imali smo punu saglasnost roditelja (pismenu) da naše mlade imenujemo u tekstu punim imenom. Civilne žrtve rata su Ibrahimović Alaudin, Malkić Kenan, Tirić Vahid i Zukan Mirsad koji su u vrijeme ranjavanja bili dječaci.

Kongenitalne anomalije imaju Meškeljević Ramela i Zulfić Ismail a stradalnik u požaru (nesretni slučaj) je Rodić Kristijan.

Zahvaljujemo se porodicama na povjerenju, i prijateljstvu, i zahvaljujemo se i uposlenicima Zavoda za rehabilitaciju Dr M. Zotović iz Banja Luke, i doktorici Papić koja je u svome radu imala troje mladih bez ruku. Zahvaljujemo se svim volonterima Udruženja „Lotos“ koji pomažu da život naših korisnika bude sretniji.

POZIV

Udruženje Lotos poziva ljekare, pedagoge i druge osobe koji su imali susrete sa djecom bez gornjih ekstremiteta da nas kontaktiraju radi razmjene iskustava i procjene
Koliko takve djece ima u Bosni i Hercegovii.

Lotos

E-mail: lotos@bihnet.ba

Mob.: 061 186 955

Od 05. do 07. Augusta u prostoru JAZZ kluba u Zenici održan je treći „anti dep zen“ festival. Ovaj festival simbolizuje način borbe protiv sveopšte depresije kroz kreativno druženje, rad, akciju i reakciju unutar društva. To je neprofitabilni festival namijenjen za izvođenje umjetničkih i drugih društveno-korisnih akcija. Na ovom trećem festivalu učestvovao je i Lotos i Lotosovi saradnici iz udruženja „Budimo prijatelji“.

Mladi volonteri Damir Čampara, Ivana Vasić i Mirela Maglić dežuraju na štandu.

Naše seniorke gospođa Kajić Vladanka i dr. Aiša su takođe imale termin za dežuranje na štandu. Sa njima je i Velid Halilović.

Mirela Maglić

Mirela je logopedka, diplomirala je na univerzitetu u Tuzli a već je dvije godine vrijedna i odana volonterka u našem Udruženju. Djeca i roditelji je jako vole.

Septembar

- 31. septembar – Godišnjica potpisivanja konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije
- 08. septembar Međunarodni dan pismenosti
- 29. septembar Međunarodni dan gluhih osoba

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana gluhih i nagluhih osoba, Udruženje gluhih i nagluhih osoba Zenice organizovalo je prigodan program u prostorijama Gradske biblioteke, kojem su prisustvovali i predstavnici Udruženja Lotos, a nasoj volonterki Ivani Vasić uručen je Certifikat o uspješno završenom I stepenu kursa znakovnog jezika.

Tom prilikom volonterka se zahvalila Udruženju gluhih i nagluhih osoba Zenice, te pozvala predstavnike/ce javnih organa, NVO, studente i ostale građane da nauče barem osnove znakovnog jezika jer to ne bi trebalo biti isključivo stvar izbora, nego stvar osnovne pismenosti.

To sam ja, Nezira

Nova generacija djece je pošla u školu. Želimo im sretno djetinjstvo.

Service znakovnog jezika „Lotos“

CERTIFIKAT

Kojim se potvrđuje da je

Vasile Ivana

Učestvovala na kursu znakovnog jezika
(1 stepen, osnovni kurs)

Održanoj od juna do septembra 2016. godine

Tumač znakovnog jezika
Branika Jurić
lotos.zenica@gmail.com
tel: 063/558-427

Branika Jurić

Moje roditelji i ja
I stvarno da su moji roditelji njemu puno je teško komunicirati
sa njima. Međutim, potrebno je uložiti mnogo truda da bih mogao
razumjeti njihov gesturalni jezik, jer je potrebno znati rukama
dijeliti svoje riječi i shvatiti kako oni to razumijeli. Dugo je
razgovarati bilo s njima, ali ne, pred svima. Bio su moji roditelji
koji sam ja uvijek izgledao kad bih me neko prijateljica pitao
za roditelje, tj. kako se sporazumijevamo. Dugo, ja sam nekada
uživao u razgovoru s njima pa čak sam se i smejao.
Ali u društvo me, u društvo sam se stidjela toga, odnosno mojih
roditelja pa tako da sam mogao dobiti njihovo stvarno klimajući
glavom i odmahivanju rukom me razumijavali kako se oni govore.
Tada i moji roditelji koji su njima pa tako i tada koji su se
rekli da, i oni su njima i svi u posvetu s posvetom.

Odlomak iz pisma

Oktobar

- 04. oktobra ZEPS (Zenički privredni susreti)
- 05. oktobar međunarodni Dan djeteta
- 05. oktobar međunarodni Dan učitelja
- 06. oktobar međunarodni Dan disleksije
- 10. oktobar svjetski Dan mentalnog zdravlja – Dan LOTOSA
- 15. oktobar dan bijelog štapa (dan slijepih)
- 22. oktobar Međunarodni dan pažnje posvećene mucanju i govornim manama
- 24. oktobar Dan Ujedinjenih nacija
- 31. oktobar UNICEF-ov dan djece, međunarodni dan šetnje

Prijateljski štand na ZEPSu

U okviru Dječije nedjelje Lotos je sa saradnicima realizirao projekat „Tkanje života“. U projektu su učestvovali Udruženje „Budimo prijatelji“, Lotos, Sumero, JU Zavod „Drin“ iz Fojnice i domaćin ZEPS.

Gospodin Amel Tuka, stari poznanik Lotosa posjetio je štand na ZEPS-u.

Amel Tuka

Mnogobrojni građani i gosti ZEPS-a su već navikli da se na štandu Lotosa nalaze proizvodi – suveniri koje rade osobe sa posebnim potrebama i rado posjećuju štand i kupuju.

Vrijedna volonterska ekipa ZEPS-u, seniorke Lotosa, mladi volonteri Emina i Damir i korisnici Udruženja „Budimo prijatelji“.

Važno je :

... KAD KUPUJETE RUČNO RAĐENE PREDMETE
VI NE KUPUJETE SAMO MATERIJALE,
VI KUPUJETE
VRIJEME, TRUD, LJUBAV I POSVEĆENOST
KOJA JE POTREBNA DA SE PREDMET IZRADI

Vi dajete podršku razvoju tolerancije osnaživanju osoba sa poteškoćama u razvoju i njihovom samopotvrđivanju.

U okviru obilježavanja Dječije nedjelje u našem gradu privatna predškolska ustanova „Sindibad“ je realizirala projekat „Biciklijada“. Projekat je realiziran sa velikim uspjehom. Naravno, da je naš Ismail bio prvi u koloni na specijalno konstruisanom biciklu.

Stručni tim „Sindibada“ koji prati razvoj Ismaila. Stoje dr. Aiša, gospođa Šefika Softić, majka Elmina, odgajateljica gospođa Nisveta Kozlić, sportski trener Zaimović Adnan, sjede konstruktor bicikla Arnautović Abdel i Ismail.

Dr. Aiša, psihologinja Emina Hadžihalilović sa Eminom, Hana, Ismail i Farisa na biciklijadi.

Prim.dr.mr.sci Aiša SmailbegovićHadžihalilović ispred obdaništa.

Foto Almir Panjeta – saradnik Unicefa

Poseban interes dr. Aiša iskazuje u području razvojne pedijatrije. To je grana pedijatrije koja se bavi razvojem djeteta, njegovim ponašanjem i procesom učenja pa se često naziva i bihevioralna pedijatrija.

Dr. Aiša Smailbegović-Hadžihalilović je osnivačica Udruženja Lotos. Ona je specijalista za dječije bolesti i magistar pedagoških nauka. Svoj posdiplomski studij realizirala je na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Njen stručni rad i njen društveni angažman su nagrađeni sa oko 20 značajnih nagrada. Među kojima su i nagrade UNESCO-a za Jugoslaviju dva puta i plaketa općine Zenice.

Od 03. do 09. oktobra obilježava se međunarodna sedmica podizanja svijesti o disleksiji i 06. oktobar je obilježen kao međunarodni dan disleksije.

Disleksija je grčka riječ sastavljena od dys što znači slab ili loš i lexis što znači jezik ili riječi. To je različitost koja čini teškim sticanje i korištenje vještina čitanja i pisanja. Neurološkog je porijekla i razlikuje se od ostalih poteškoća u čitanju koje su posljedica lošeg vida ili sluha te slabe i neprimjerene edukacije. Disleksija se vrlo često javlja paralelno sa disgrafijom koja označava problem sa pisanjem i sa diskalkulijom koja podrazumjeva smetnje u računanju. Nema povezanosti između razine inteligencije, truda pojedinca ili socio-ekonomskog polazaja i prisutnosti disleksije. Kod prisutnosti ove pojave kod nekog djeteta imaju problema svi, dijete, koje je najčešće u razredu stimagtizirano, ismijavano, njegovi učitelji i njegovi roditelji. Ove teškoće se mogu savladavati samo timskim radom i edukacijom svih osoba koje su u lancu sa osobom pogođenom disleksijom.

Novembar

04. novembar Dan potpisa Evropske konvencije o ljudskim pravima

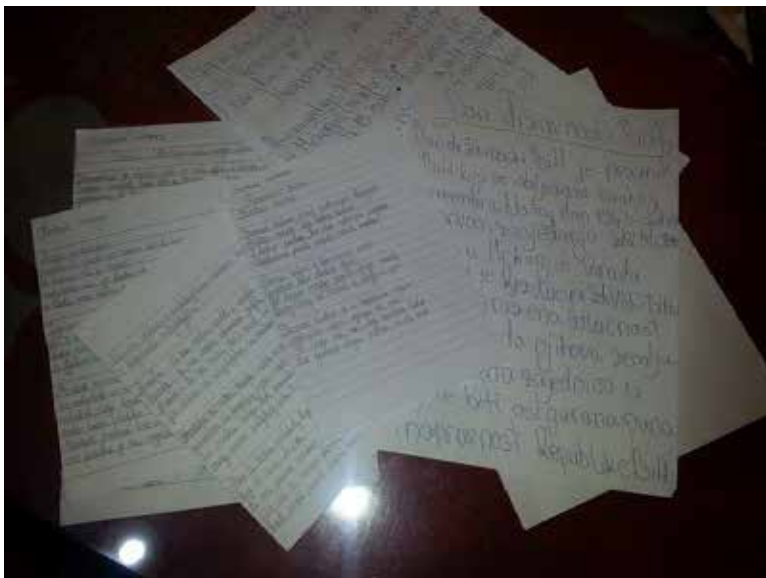
16. novembar Međunarodni dan tolerancije

19. novembar Međunarodni dan borbe protiv nasilja i
zloupotrebe djece

20. novembar Deklaracija o pravima djeteta (UN)

25. novembar Dan državnosti BiH

25. novembar Međunarodni Dan borbe protiv nasilja nad ženama i Dan
Univerzalne konvencije o ljudskim pravima.

Povodom 25. Novembra Dana Državnosti naši korisnici su pisali pjesme i
eseje o našoj državi Bosni i Hercegovini.

SRETAN DAN DRŽAVNOSTI

Decembar

- 01. decembar Međunarodni Dan osoba sa invaliditetom
- 05. decembar Međunarodni Dan volontera za ekonomski i socijalni razvoj
- 08. Dan sjećanja na stradanje žena u ratu u Bosni i Hercegovini
- 10. decembar Dan ljudskih prava, godišnjica potpisivanja Univerzalne deklaracije o pravima čovjeka
- 20. decembar Međunarodni dan solidarnosti
- 30. decembar obilježavanje Nove godine u klubu LOTOS

Predstavnici/ce Udruženja paraplegičara i oboljelih od dječije paralize Zenica organizovali su svečani program „Ispunjavanje 17 ciljeva za budućnost kakvu želimo“ kojim su obilježili Međunarodni dan osoba sa invaliditetom.

Volonter Damir Čampara, bio je dio obilježavanja Dana OSI u hotelu "Zenica" u Zenici.

5. decembra uz podršku OSCE-a održan je međukantonalni Forum protiv diskriminacije Srednje-bosanskog i Zeničko-dobojskog kantona. Forumom je presjedavala prim. Dr.mr.sci. Aiša Hadžihalilović, a govornici su bili gospođa Nisveta Kozlić, gospođa Nermina Pivić, gospođa Selma Hadžihalilović te gospodin Kozlić Spahija i gospodin Kenan Hodžić. Ova manifestacija je na zadovoljstvo svih učesnika veoma uspjela.

Selma Hadžihalilović, Aiša Hadžihalilović, Monika Žollerova

Učesnici Foruma pažljivo slušaju izlaganje gospođe Nisvete Kozlić

Šef ureda misije OSCEa u Travniku gospodin Cristiano Barale i gospođe Aiša Nisveta Kozlić.

Gospođa Nermina Pivić veoma temperamentno izlaže svoje stavove o diskriminaciji u svakodnevnom životu.

LISTA UČESNIKA

1. Udruženje LOTOS, Zenica
2. Fondacija CURE, Sarajevo
3. Regionalna advokatska komora Zenica
4. Pravni fakultet, Univerzitet u Zenici
5. Odbor za međureligijsku saradnju, Zenica
6. Obdanište Sindibađ, Zenica
7. Kantonalni zavod za pravnu pomoć, Zenica
8. Centar za pravnu pomoć ženama, Zenica
9. Udruženje Medica, Zenica
10. Pravni fakultet, Univerzitet u Travniku
11. OU Nova vizija, Novi Travnik
12. Centar za edukaciju mladih, Travnik
13. Savez civilnih žrtava rata Zeničko-dobojskog kantona
14. Udruženje civilnih žrtava rata Gornjovrbaske regije/Bugojno
15. Servis znakovnog jezika LOTOS, Zenica
16. Udruženje invalidnih osoba, Travnik
17. Udruženje roditelja, građana i prijatelja osoba sa posebnim potrebama Osmijeh, Novi Travnik
18. UG Dlan, Zenica
19. Udruženje osoba sa invaliditetom Zeničko-dobojskog kantona
20. Centar Duga, Novi Travnik
21. Udruženje Leptir, Bugojno
22. Učitelji bez granica, Zenica
23. Udruženje Budimo prijatelji, Zenica
24. Udruženje Roma Srce istine, Zavidovići
25. NVO Održivi povratak, Maglaj
26. Forum građana Zenica
27. OSCE

Naša najstarija članica i aktivna volonterka (84 godine), prva diplomirana glumica, Bošnjakinja, Šefika KorkuťŠunje učestvuje sa svojim glumačkim igrama na svim našim predavanjima na naučnim konferencijama i na radionicama u ruralnim sredinama. Ona uljepšava naše javne nastupe.

Na kraju tekuće kalendarske 2016. godine možemo sa zadovoljstvom rezimirati naš rad i zaključiti da smo i ove godine uspješno realizirali sve naše planirane aktivnosti.

SRETNU I USPJEŠNU NOVU GODINU Happy and successful New year from Lotos

Emina Hadžihalilović, dipl.psiholog izvršna direktorica

May the forthcoming holidays
be filled with peace
and may the New Year bring
joy and happiness
to you and yours.

Lotos

Emina Hadžihalilović-Muračević, psihologinja na edukaciji iz kognitivno bihevioralne terapije izvršna direktorica Udruženja.

Čestitkama za Novu Godinu prijateljima i saradnicima pridružuju se i članovi našeg Upravnog odbora.

Selma Hadžihalilović,

dugogodišnja aktivistkinja u oblasti ljudskih prava i zaštite marginalizovanih grupa, posebno žena

Emir Šahman,

Magistar ekonomskih nauka je kao dječak bio korisnik Lotosa. U Zenicu je stigao poslije pokolja u Ahmićima gdje mu je stradao najveći dio porodice. Od korisnika Udruženja postao je volonter Udruženja i sada je član Upravnog odbora. Upisao je doktorski studij iz oblasti bankarstva.

Stević Sanja,

Diplomirana žurnalistica u Lotosu je od formiranja našeg Udruženja. Ona ne samo da poštuje aktivnosti Lotosa, ona i voli sve ljude koje okuplja Lotos, zato je tako dugo sa nama.

Ovo je njen drugi mandat kao članice Upravnog odbora.

Članovi Upravnog odbora ne primaju nikakvu materijalnu nagradu.
Smatraju da je čast služiti misiji Lotosa.

Gđa. Šefika Softić, direktorica obdaništa „Sindibad“

Lotos sudjeluje aktivno može se reći svaki dan savjetima organizacijom javnih nastupa ili na drugi način sa udruženjima „Budimo prijatelji“ i privatnom predškolskom ustanovom „Sindibad“ u Zenici. Zajedničkim radom utemeljenim na savremenim naučnim dostignućima društvenih nauka doprinosimo razvoju tolerancije i ukidanju diskriminacije marginalizovanih društvenih skupina.

Gospođa Neira Šahinbegović,

predsjednica Udruženja „Budimo prijatelji“ iz Zenice. Ona kreira projekte za korisnike Udruženja. Njena koreografiju je dva puta dobila nagradu. Gospođa Neira učestvuje timski u radu u zajedničkim aktivnostima sa Lotosom.

Naša poruka na kraju ove godine.

Dragi roditelji i staratelji,

ljubite svoje dijete,
grlite svoje dijete, stalno,
neka se osjeća voljeno i zaštićeno,
neka dobro zna da su roditelji uz njega.

Ljubav se ne može dozirati i ne može se reći za danas je dosta, umorni smo.

Nemojte tući svoje dijete, ako je palo, ako je nešto razbilo, ako loše čita, ako loše piše, ako je dobilo jedinicu u školi a Vi želite peticu.

Samo uz jaku i neizmjernu ljubav dijete može izrasti u zrelu i pozitivnu ličnost.

Oslobodite svoje dijete strahova od Vas, od škole, jer će se u budućnosti bojati svoga momka, svoga muža, svoga šefa i nikada neće biti u potpunosti JA.

Volite svoje dijete i pružajte mu podršku u svakom trenutku

Stručni tim Lotosa

NAJČEŠĆI RAZLOZI POSJETE PSIHOLOGU:

- Osjećanje žalosti,
- Razni strahovi,
- Stres,
- Tjelesni problemi,
- Premorenost,
- Slabost,
- Gubitak apetita,
- Nesanica,
- Noćni strahovi,
- Noćne more,
- Poremećaj razvoja govora,
- Teškoća učenja,
- Sindrom nespretnog djeteta,
- Autizam,
- Nemirno dijete,
- Ticovi,
- Noćno mokrenje u krevet,
- Nekontrolisano vršenje velike nužde,
- Mucanje,
- Griženje noktiju,
- Psihosomatske bolesti,
- Teške hronične bolesti u porodici,
- Savjeti u vezi sa profesionalnom orijentacijom i drugo,
- Strah od škole

U savjetovalištu kod lotosovih psihologa možete dobiti odgovore na sva pitanja koja Vas interesuju u vezi rasta i razvoja djece.

Dodite bez straha, nemojte se bojati razgovora kod psihologa.

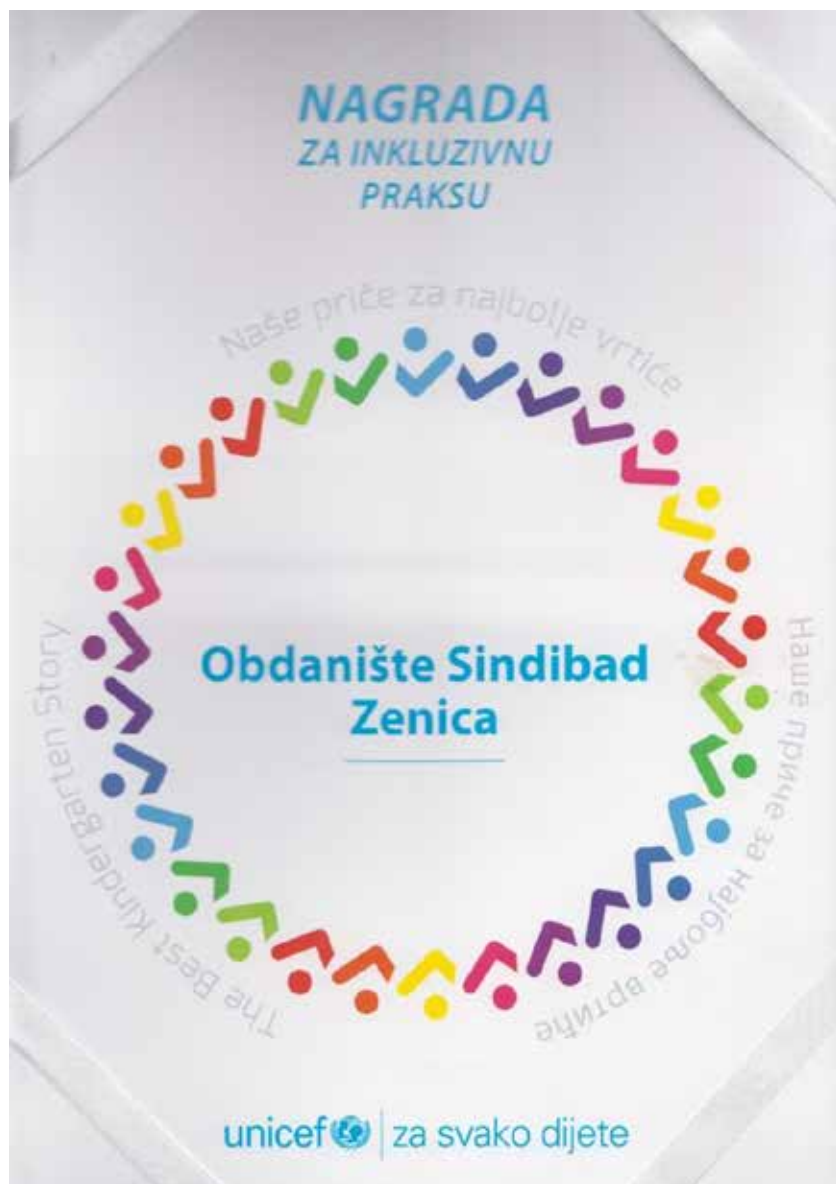
NAJČEŠĆI RAZLOZI POSJETE LOGOPEDU

- Usporen govor,
- Prebrz govor,
- Izostavljanje pojedinih glasova u izgovoru,
- Zamjena jednog glasa drugim glasom,
- Nerazvijen govor,
- Poremećaji razvoja govora,
- Poteškoće u čitanju i pisanju,
- Poteškoće u orijentaciji u prostoru,
- Mucanje i druge poteškoće glasa i govora

Lotosov logoped provodi dijagnostiku i terapiju govornih poremećaja kod djece u saradnji sa drugim specijalistima koji prate razvoj djece.

Dođite bez straha, nemojte se bojati razgovora kod logopeda.

Preporučuje se da svako dijete sa navršene tri godine života napravi pregled kod logopeda da se procijeni da li razvoj govora ide uobičajeno ili su potrebne neke terapijske intervencije.

12.12.2016. godine

Dijelimo radost za stečeno priznanje sa našim prijateljima i sadnicima iz „Sindibada“

ZAHVALNICA

Naš rad ne bi mogli realizirati bez značajne psihološke i finansijske pomoći sljedećih osoba – organizacija i institucija.

ADRA

ALBA Zenica

Alispahić Jasmina

Aromatic UD PK Zenica

Beganović Amel

Comitato ISCOS Emilija Romana – Italija

Delić Mehmed

Grad Zenica

Hadžić Jasmin – Blicko

Halilović Behisa

Imamović – Sarajlić Velida

Konjić Nihad i saradnici

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Ze-do kantona

Muzej grada Zenice

Pero d.o.o. Zenica

Poslovni sistem RMK – ZEPS

Rayex d.o.o. Zenica

Salčinović Selma

Sarajlić Azra

Strukar Mensur

Tunović Muhamed – Badi

Učitelj bez granica

Zavod zdravstvenog osiguranja ZDK

Pogovor

Dragi čitaoci ove publikacije, ja sam Damir Čampara, volonter u Lotosu već 6 godina. Zvršio sam srednju medicinsku školu u Zenici i nezaposlen sam. Želim Vam reći i pojasniti šta se radi u Lotosu.

U Lotosu radimo na dva nivoa. Prvi nivo je susret sa ljudima (učitelji, roditelji, djeca i mladi) koji imaju neke duševne patnje, probleme sa učenjem i druge probleme u kognitivnom razvoju. Taj nivo spada u povjerljive dijagnostičko terapijske postupke i odvija se individualno i grupno zadržavajući privatnost i povjerljivost korisnika naših usluga.

Drugi nivo je aktivnost Lotosa u javnosti. Znanja, iskustva i globalno naš rad promoviramo na različitim konferencijama i seminarima gdje su naši stručnjaci ili predavači ili učesnici seminara kao slušaoci. Svi naši članovi bilo da su profesionalci ili paraprofesionalci su otvoreni prema cjeloživotnom učenju. Naš vodeći projekat Savjetovalište za mentalno zdravlje radi svaki dan. Da ne bi bilo monotonije i da bi unijeli elemente saradnje sa drugima organiziramo tematske radionice uz dane koji su navedeni u ovom biltenu, svaki kalendarski mjesec.

Mladi u Lotosu su uvijek dobro došli kao mladi istraživači jer mogu pisati seminarske i diplomske radove, imati konsultacije u vezi svojih školskih i privatnih aktivnosti.

Lotos je jedno lijepo mjesto u duhovnom smislu gdje ja još uvijek se razvijam i učim. Sretan sam što sam dio tima Lotosa, a jedan od mojih zadataka je da uređujem facebook stranicu: lotosmentalno zdravlje.

Uz Novu godinu želim Vam dobro zdravlje, uspjeh u radu i mladima da se zaposle. Želim takođe da nas posjetite i da uživo razgovaramo.

Vaš Damir

Lotos njeguje multikulturu
Smanjuje tugu
Unutar porodice
Podiže samopoštovanje
Samopouzdanje kod djece
i odraslih